

UUTISKYMI

Kymi-Strömberg Oy:n Kymi-ryhmän julkaisu 46. vuosikerta

10
1986

Kymin paperia ei toimiteta Etelä-Afrikkaan

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT lähetti heinäkuussa Kymi-Strömberg Oy:lle kirjeen, jossa se ilmoitti pysäyttävänsä kaikkien niiden suomalaisyritysten ulkomaankaupan, jotka eivät elokuun alkuun mennessä pysty antamaan AKT:lle vakuutusta siitä, että yritykset eivät käy kaupaa Etelä-Afrikan kanssa suoraan tai kiertoteitse. Syyinä kirjeen lähettämi-

seen on se AKT:n havainto, että liiton aikanaan Etelä-Afrikkaan kohdistamaa kuljetusboikottia on kierretty viemällä tuotteita ensin Keski-Eurooppaan ja sieltä edelleen Etelä-Afrikkaan.

Kirjeen johdosta Kymi-ryhmän johdon ja henkilöstön yhteiskokous oli koolla 21.7. Kymi-ryhmän johto ilmoitti, ettei teollisuusryhmän tuotteita myydä Etelä-

Afrikkaan, koska yhtiö noudattaa myös jatkossa maan virallista kauppapolitiikkaa ja pidättäytyy hallituksen vetoamuksen mukaisesti kaupankäynnistä Etelä-Afrikan kanssa.

Kokouksen puheenjohtajana toiminut varatoimitusjohtaja Peter Stackelberg painotti lisäksi sitä, että Kymi-ryhmä tekee myös voitavansa sen varmistami-

seksi, ettei Kymin tuotteita epäsuorastikaan toimiteta Etelä-Afrikkaan.

AKT:n liittotoimikunta oli koolla 1.8. ja ilmoitti saaneensa mm. Kymi-Strömbergin selvityksen Etelä-Afrikan kaupasta. Selvityksen johdosta liittotoimikunta pidättäytyi lisäboikoteista, jotka olisivat vaikuttaneet yhtiön koko ulkomaankauppaan.

Turpeennosto lopetettiin Haukkasuolla elokuun 1. päivänä.

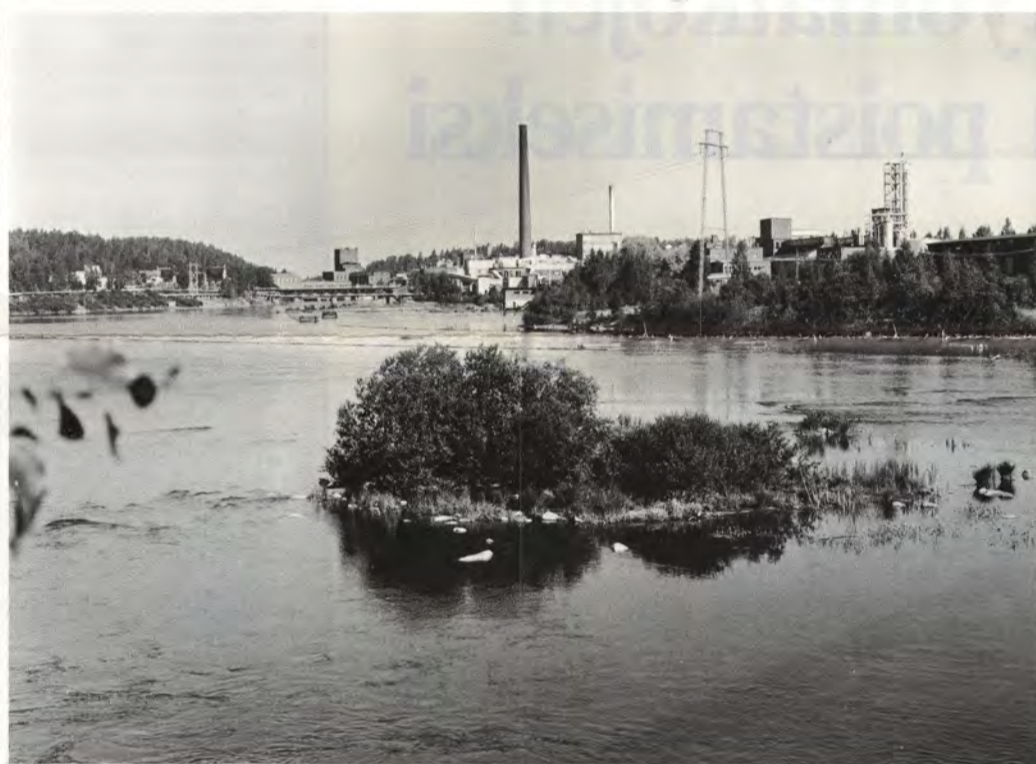
Massakoordinointi käynnistymässä

Kymi-Strömberg Oy:n tekninen hallinto käynnisti kuluvan vuoden keväällä yhtiön massakoordinoinnin. Koordinoinnin tehtävä on Kymi-Strömbergin sisäisten sellutoimitusten suunnittelu, koordinointi, ohjaus, seuranta ja tilastointi.

Tärkein syy toiminnan kehittämiseen on koordinoinnista vastaavan, Kymi-ryhmän ostojohtaja Sakari Lahdelman mukaan tarve yhtiön tuottaman sellun jakamiseen siten, että mahdollisimman vähän sellua joudutaan hankkimaan ulkopuolisilta.

Massakoordinoinnin tehtävä on sovittaa yhteen sellun tuotanto sekä ostovelvoitteet paperintuotannon pohjalta ja sijoittaa tytäryhtiöille — Nordland Paperille, Starille sekä Boucher'ille — ylijäävä sellumäärä, jota ei käytetä paperintuotantoon yhtiön kotimaan tehtailla.

Jatkuu sivulla 8

Kymijoen pienempi virtaama näkyy Voikkaalla, jossa alavesi on alempana kuin 80-luvun alkupuolen hyvinä vesivuosina.

Kaunis kesä ei haittaa vesivoiman tuotantoa

Kuiva ja kaunis kesä ei ole aiheuttanut ongelmia Kymi-ryhmän vesivoiman tuotantoon. Voimatalouden tutkimusinsinööri Seppo Vatanen kertoo, että Kymijoen

virtaama oli heinäkuussa keskiarvolukemissa. Optimitilanteesta ollaan kuitenkin jäljessä ja jos hyvä sää jatkuu eikä sateita saada, tulee virtaamakin Vatasen

arvion mukaan putoamaan. "Tällä vuosikymmenellä on ollut peräkkäin monta hyvää vesivuotta, jolloin vir-

Jatkuu sivulla 8

Turpeennostotavoite saavutettiin ennätysajassa

Kauniin ja kuivan kesän ansiosta Haukkasuon turvetyömaalla saavutettiin tälle vuodelle asetettu tuotantotavoite, 316 000 kuutiometriä jo elokuun ensimmäisenä päivänä.

"Jyrsinturvetuotannon aikana ei ole aikaisemmin ollut ilmojen kannalta näin edullista nostokesää. Pystyimme lopettamaan turpeennoston elokuun 1. päivänä ja voimme aloittaa aumojen peittämisen jo tässä vaiheessa kesää", kertoo turvetyömaan tuotantopäällikkö Ensio Erkinharju.

Aumat peitetään varas-

toimia varten kostealla turpeella, jotta nostettu turve säilyisi niissä mahdollisimman hyvin kuivana. Peittämiseen käytetään kosteaa turvetta, joka estää ilman pääsyn auman sisään ja ehkäisee näin aumaa kuumentavaa biologista toimintaa, joka saattaa aiheuttaa tulipalon.

Turpeennosto lopetetaan keskimäärin vasta elokuun 20. päivänä. Myöhäisin nostojankohda tällä vuosikymmenellä on ollut 5. syyskuuta. Sateet keskeyttävät toiminnan joskus jo elokuun alkupuolella.

Jarissa taas suomalaisia

Sivu 8.

8.8.
1986

Mitä kuuluu hallalaisille?

Hallan sahan lopettua toimintansa, noin 60 hallalaista siirtyi töihin Kymi-Strömbergin Kuusankosken tuotantolaitoksille.

Uutiskyymi kävi haastattelemassa ny-

kyisin Voikkaan paperitehtaan PK 17:llä työskentelevää sahan viimeistä pääluottamusmiestä, Oiva Muikkua.

Hallalaisten tunteita sivulla 4.

Kootut Rihulat

Kymin tutkimusosaston laboratoriojohtaja Eino Rihula on jo vuosia ilahduttanut Uutiskymin lukijoita kokoamalla kaskuja yhtiön historian varrelta. Sivulla 6.

Kansallista ja kansainvälistä

Vuosi sitten näytti maailmantalous kulkevan hitaamman kasvun kautta kohti. Muutos päänvastaiseen suuntaan tapahtui vuoden 1985 lopulla USA:n dollarin vaihtokurssin alenemisen kiihdyttyä. Vielä merkittävämpi muutos oli raakaöljyn hinnan romahdus vajaasta 30 dollarista noin 10 dollariin tynnyriltä. Inflaatiövauhti hidastui, korot kääntyivät laskuun. Mainittujen tekijöiden yhtäaikainen toteutuminen loi maailmantalouteen täten uudet, aikaisempaa myönteisemmät puitteet.

Ennusteet kuluvan vuosi-

kymmenen loppupuoliskolle ovatkin optimistisia. Maailmankaupan arvioidaan määrältään lisääntyvän keskimäärin 5 % vuodessa eli kaksi kertaa nopeammin kuin vuosina 1980-85. OECD-maiden kansantuotteen odotetaan kasvavan vuosina 1985-90 keskimäärin 3,5 % vuodessa vastaten 2 % edellisellä viisivuotiskaudella. Vastaavasti inflaatiövauhti putoaa vuosikymmenen alkupuolen 7 %:sta 3,5 %:iin. Talousviisaat puhuvatkin maailmantalouden uudesta kasvukaudesta, jonka aikana myös inflaatio pysyy alhaisena. Aika aikaansa kuta-

kin. 1960-luvulla, jolloi kansantuote kasvoi OECD-maissa keskimäärin 6 % vuodessa, olisi 3 %:n lisäystä pidetty taantumana.

Kaikki muuttuu. Niin myös maailmantalouden ja Suomen kasvuvoiman suhteet. Kun 1980-luvun alkupuoliskolla kansantuote Suomessa kasvoi nopeammin kuin OECD-maissa keskimäärin, ennustetaan tästä eteenpäin kuvan kymmenluvun loppuun tapahtuvan päinvastoin.

Pää on täällä tullut taas kerran vetäjän käteen. Seitsemän vuotta kestänyt viennin kehitys on muuttanut kulutusvetoiseksi. Haus-

kaahan se on kuluttaa, mutta sillä vain ei pitkän päälle elä. Heikko kannattavuus, velkaantuneisuus ja korkea reaalikorko pitävät investoinnit jäissä ja estävät välttämättömän tuotantokapasiteetin lisäämisen. Eikä Suomen talous muutoinkaan ole järin vahva.

Ulkomaankaupan tasapainon mittari on vaihtotase. Tällä hetkellä se on vielä tasapainossa, mutta kätkee ulkomaankaupan alijäämissyyspaineen, koska tuontihintojen aleneminen on ollut poikkeuksellisen jyrkkää. Tuontihintojen noustessa tämä kupla poksahdattaa rikki ja edessä on vääjäämättä

talouspolitiikan narujen tiukentaminen. Kuitenkin muu suhdannetilanne edellyttäisi mm. työllisyyden heiketessä tuotannon kasvun elvytystä ja työvoimapolitiikan aktiivointia.

Ehkä tätä taustaa vasten ymmärtää paremmin vaikkapa Suomen Pankin pääjohtajan huolen kulutuksen paisumisesta, jonka kautta valuuttaa virtaa ulkomaille. On syytä pitää mielessä, että kulutuksen (yksityinen ja julkinen) osuus kansantuotteesta on 2/3. Ehkä tätä taustaa vasten olisi myös ymmärrettävissä teollisuuden huoli kilpailukyvyistään ja kannattavuudestaan, sillä

vain tällainen tuotanto voi tuoda vastikkeeksi ulkomaanvaluuttaa vaihtotaseen paikkaamiseksi.

Edellä olevasta puolestaan seuraa, että - me itse omalla käyttäytymisellämme samalla asettamme puitteet tulevalle talouspolitiikalle

- työllisyydellä ja kilpailukyvyllä on jotain muutakin yhteyttä keskenään kuin se, että edellistä toivotaan ja jälkimmäistä väheksytään.

Porsari

Työmatkakysely valmistui

Nyt on tietoa työmatkojen vaarapaikkojen poistamiseksi

”U skon, että työmatkojen vaaratekijöiden kartoituskyselyyn vastanneiden suuri määrä, 1881, on osoitus työmatkaan liittyvien ongelmien suuruudesta. Halutaan vaikuttaa asiaan.”

Yksi syy hyvään vastausprosenttiin on varmaan myös työsuojeluvalltuutettujen kannustava suhtautuminen.”

Kommentit ovat työsuojeluosaston työhygienikko Erkki Haarron, joka oli Kymen läänin liikenneturvallisuusvuoteen, Sie ja mie, turvaa tie -kampanjaan liittyvän kartoituksen yhteyshenkilö Kymi-Strömbergin Kuusankosken tehtailla. Kyselyä tehtiin myös muilla Kymen läänin suurilla tehtailla.

Kysely toi selkeästi esiin keskeiset liikenteelliset ongelmakohdat Kuusankoskella. Nyt on käytettävissä tutkittua tietoa parannustoimenpiteiden kohdistamiseksi oikeisiin kohteisiin.

Tutkimus osoitti kuitenkin myös asian käänteisen puolen: monet vaaralliset paikat ovat olleet tiedossa jo toistakymmentä vuotta, mutta niille ei ole tehty mitään.

Ekholmintiellä eniten ongelmia

Kymmenen onnettomuuskille alitteimman kohdan kärjessä on Marskinkadun ja Ekholmintien risteys. 219 henkilöä näki alueella liikenteellisiä ongelmia. Pulmat aiheutuvat niin raskaan ja keveän liikenteen kohtaamisesta kuin lukuisista tienylityksistä kyseisen risteuksen piirissä.

Toiseksi pahimmaksi kohdaksi vastanneet katsoivat Valtakadun ja Ekholmintien risteuksen Kuusankosken

Työmatkakyselystä selviää, että suurin osa yhtiöläisistä kulkee työmatkansa joko henkilöautolla tai polkupyörällä.

kirkon alapuolella. 189:stä risteuksen maininneesta monet toivoivat paikkaan liikennevaloja.

Marskinkadun ja Valtakadun risteuksen ongelmiin puuttui 132 vastanneista. ”Ajojärjestely risteyksessä ovat mahdollittomat vieraiden tajuta. Ajokaistojen noudattaminen on epäselvää etenkin ajettaessa Valtakadulta Tähtikadulle”, todetaan eräässä vastauksessa.

Ammattikoulun läheisen Lauttakadun, Lehmustien ja Ekholmintien risteysalueen määrätteli hankalaksi 88 henkilöä ja Voikkaan sillan läheiset liikennejärjestelyt 83. Voikkaan siltaa kritikoiti 74.

Pääportin risteysalueella

on varmaankin jonkin verran opittu liikkumaan, koska siitä mainitsi vain 65 yhtiöläistä. Keskustan pääristeys esiintyi 46:n ja Sairaalanmäen-Tähteentien risteys 44:n vastanneen paperissa. Voikkaantien alikulku Alkon kohdalla harmitti 38:aa ja Kuusanniemen portin liikennejärjestelyt 36:tta.

Tutkittiin tietokoneella

Liikenteen ongelmakohtien liittyvien tietojen käsittely voitiin koneellistaa ja kamalla Kuusankosken kartta tarpeeksi pieniksi alueiksi ja varustamalla alueet koordinaateilla. Syöttämällä on-

gelmakohdien koordinaatit tietokoneelle saatiin aineistoa, jota oli mahdollista ajaa ristiin muun tutkimuksessa saadun ja tietokoneelle syötetyn aineiston kanssa.

Varsinaisia liikennevirtoja ja menetelmä ei kuitenkaan esimerkiksi graafisessa muodossa tuo esille.

Tiedot syötti tietokoneelle työsuojelussa työskentelevä kesäharjoittelija Mari Huttunen. Tietojen käsittelyyn osallistui myös Anneli Båtsman. Atk-osastolla yhdyshenkilönä oli Pentti Huovinen apunaan Ritva Tähkänen.

”Nyt tietokoneella olevan aineiston käsittelyä voimme jatkaa monella tavalla ja pyrkiä selvittämään syy- ja seuraussuhteita, joka ei ennen ole ollut mahdollista”, kertoo Erkki Haarto.

Moneen asiaan puututtiin

Teiden kuoppaisuus Kuusankoskella oli seikka, johon monessa vastauksessa otettiin kantaa.

”Löytöpalkkio sille, joka löytää Kuusankoskelta 10 metriä pidemmän tasaisen tieosuuden”, todetaan eräässä paperissa. Teiden kuoppaisuus ja päällysteiden kunto (paikkaukset) ovat naurettavaa luokkaa, toteaa toinen.

Erkki Haarto kertoo 900:n vastanneen maininneen ongelmakohteita vastauksessaan, puolet heistä ”rasti ruutuun” -menetelmällä. Jotkut ovat löytäneet viisikin pahaa vikaa työmatkallaan, onpa ongelmana nähty työmatkalla kohdalle osuneet vähäpukeiset naisetkin.

Vain yksi henkilö on kuitenkin ollut tyytymätön kaikkiin kyselyssä esitettyihin seikkoihin.

Pahimmat vaaratekijät tehdasalueilla

Eri liikenteiden sovittaminen	541 kpl
Huono talvikunnossapito	271
Pysäköintipaikkojen sijainti	115
Porttijärjestelyt	108
Kulkuväylien rakenne	87
Polkupyörätelineiden sijainti	68
Puutteelliset merkinnät	36
Huono kesäkunnossapito	30
Väylät kunnossa	703

Millä työmatka turvallisemmaksi?

Kevyen ja raskaan liikenteen ongelmakohdat tutkitaan	848 kpl
Väylien kunnossapitomenetelmät tutkitaan	443
Julkisen liikenteen käyttöä lisätään	160
Koulutusta ja kampanjointia lisätään työpaikoilla	141
Yhteistyötä lisätään kunnan ja läänin kanssa	109
Sisäisen liikenteen merkintöjä tarkistetaan	94

Työmatkan pituus

Alle 1 km	168 henkilöä
Alle 3 km	666 henkilöä
Alle 5 km	523 henkilöä
Alle 10 km	339 henkilöä
Yli 10 km	176 henkilöä

Kulkemistapa

Polkupyörällä	43 %
Henkilöautolla	42 %
Kävellen	10 %
Linja-autolla	2 %
M-pyörällä tai mopolla	2 %

Merkittävimmät vaaratekijät

Vaaralliset risteykset	883 kpl
Huono talvikunnossapito	702
Tiestön huono rakenne	427
Huono kesäkunnossapito	199
Puutteellinen valaistus	92
Puutteelliset merkinnät	36
Tiet kunnossa	471

Marjatta Käki on monessa mukana

Lukuisia asioita hoitava Marjatta Käki on itse tarmokkuus. "Työtä riittää, mutta ei se hyvin järjestettynä niin ylivoimaista ole", sanoo 16. elokuuta 50-vuotispäiväänsä viettävä syntymäpäiväsankari.

Kolmekymmentä vuotta sitten Marjatta Käki astui yhtiön palvelukseen lomittajaksi. Sittemmin tie on kulkenut klooritehtaan ja kemian teollisuuden kautta konttorihallintoon. Nykyisen konttorihallinnon apulaiskonttoripäällikön valvonnan alla ovat vahtimestari, neuvontapiste, puhelin keskus sekä sisään tuleva ja ulos lähtevä posti.

"Toimihenkilöruokat on tärkein asia, minkä vuoksi tämä toimi perustettiin kaksi vuotta sitten. Minä hoidan suhteita Fazeriin ja henkilöstöön. Jos valituksia tulee, ne tulevat minun kauttani Fazerille." Yhteistyöelimenä on toimihenkilöiden ruokalatoimikunta, jossa Marjatta Käki toimii sihteerinä.

"Tärkeimpiä tehtäviäni on 100-vuotissäätiö, ainakin omasta mielestäni", sanoo säätiön Kuusankosken hallintokunnan sihteeri. "Olen ollut ihan alusta lähtien sää-

Monitoimisen Marjatan tuntevat useimmat etunimeltä.

tiössä ja siitä on minulle siksi tullut tärkeä. Säätiössä tapaa ihmisiä, joilla on resursseja ja tahtoa yrittää vapaa-aikanaanakin."

Säännöt perustuvat siihen, että apurahoja annetaan vapaa-ajan harrastustoimintaan. On siis ponnisteltava omalla ajalla. "Koska olen itse valmistunut ammattiin työn ohella, arvostan sitä paljon."

Verkon paikkauksesta vispiläntekoon

Marjatta Käen ollessa aikaisemmin kemian teollisuuden hallintopäällikkönä perustettiin perinnekkerho. Nyt 7-8 vuotta toimineessa kerhossa ylläpidetään taitoja ja ruokaperinteitä. Marjatta Käki on edelleen mukana: "Kerran perinnekkerholainen, aina perinnekkerholainen."

"Me aloitimme vispilän ja saunavastan teosta - ihmiset eivät enää osaa tällaisia käden taitoja. Olemme tehneet lipeäkalaa kapakalasta, on ollut karjalanpiirakkakursseja ja on syöty virolahtelaista hapantvilliä."

Tarkoituksena on saada jokainen kerholainen oppimaan ne konstit jotka vanhatkin ovat taitaneet. Yleensä joukosta löytyy joku joka tietää jotain kullisestakin asiasta; hän kerää lisää tietoa ja vetää kurssin. Mutta: "Pärekoreja ei oikein kukaan osannut tehdä, joten menimme Luumäelle pärekorintekijän oppiin yhdeksi päiväksi."

Vaikka perinneruokiin panostetaan, myös muita

taitoja opetellaan. "Meillä on ollut verkonpaikkaukskurssit ja minulla itselläni on alku verkonkutomista." Viime kesänä pidettiin värjäyskurssi luonnonväreillä, kerättiin lepän ja pihlajan lehtiä, joista saatiin keltaista ja vihreää.

Perinnekkerhossa on noin parikymmentä jäsentä. Taitojen säilymistä vuoksi Marjatta Käki muistuttaa: "Olisi tärkeää että nuoret tulisivat mukaan."

Sinisukka

Toinen sydäntä lähellä oleva harrastus on kirjoittaminen. Sen takana on halu merkitä muistiin suvun historiaa. Sukututkimus on muuan Marjatta Käen mielenkiinnon kohteista.

"Äitini ja isäni suvut ovat kumpikin Virolahdelta, äidin koti jäi rajan taakse. Isoisä oli kalastaja ja kauppias, hänellä oli oma laiva ja hän kävi Pietarissa kauppaa. Juuri näitä juttuja, joita olen kuullut, yritän kirjoittaa muistiin lapsille."

"Oikeastaan olen kirjoittanut ihan lapsesta asti." Kirjoittaminen on periyntynyt äidiltä, joka teki pieniä runonpätkiä. Marjatta Käki kirjoittaa itsekin mielellään runomuodossa, ei täydellisiä virkkeitä vaan tiivistettyjä ajatuksia."

Aleksis Kiven, "maailman parhaan kirjailijan", omaperäinen tyyli lienee vaikuttanut eniten Marjatta Käkeen kirjoittajana. Hän on havainnut vasta jälkepäin omaksuneensa teksteihin aleksisvivimäisen sanajärjestyksen. "Se on ehkä tarttunut korvaan."

Työväenopiston kirjoittajapiiriin lisäksi Marjatta Käki on liittynyt Kirjailijayhdistys PALTTAan. "Minulle tuli tarve oppia tuntemaan laajemmaltikin ihmisiä jotka kirjoittavat." Yhdistyksestä saa tietoa kilpailuista ja tapahtumista joihin voisi osallistua. Siellä myös punnitaan hengentuotteita.

Marjatta Käeltä ei synny ainoastaan runoa ja proosaa, hän on myös väsymätön kronikoitsija.

Tapana joutua töihin

"Ilmeisesti minulla sitten on energiaa", sanoo Marjatta Käki. Työnsä ja muiden harrastustensa ohella hän emännöi yhtiön tenniskerhossa ja on ehtinyt tähän kevääseen asti toimia Kuusankosken Partiotuki r.y:n rahastonhoitajana.

Aktiivisuuteensa hänellä on vähättelevä ote. "Yleensä minulla on tapana joutua töihin. Missä tahansa olen mukana, tekemistä riittää. Ilmeisesti olen sellainen - on halu tehdä ja auttaa ja siitä hän se sitten tulee."

Koti ja lapset ovat Marjatta Käelle kuitenkin kaikkein tärkeimmät. "On aikamoinen prosessi osallistua lasten elämään ja kehitykseen. He ovat kuitenkin äidin mielestä ykköset. Vasta sitten tulevat työ ja harrastukset."

**Teksti: Salla Leponiemi
Kuva: Tuomo Pitkänen**

Benelux-maissa on ostajan markkinat

Vuonna 1979 perustettiin Kymille myyntikonttori Brysseliin hoitamaan hienopapereiden myyntiä Belgiaan, Alankomaihin ja Luxemburgiin. Neljä ensimmäistä vuotta Kymmene-Star Benelux toimi Ranskan myyntikonttorin ala-agentuurina ja sen jälkeen itsenäisenä myyntiyhtiönä. KSB:n konttori sijaitsee Brysselin keskustan tuntumassa, yhdeksänkerroksisen talon kattotasanteella, josta avautuu viehättävä näkymä yli puistojen reunustaman Brysselin.

Benelux-maiden paperinkulutus on korkea, joten se on luonnollisesti tärkeä markkina-alue. "Markkina-alueitamme voisi verrata hemmoteltuun lapseen, jonka suosioista kilpailevat kaikki Euroopan sydämessä olevat saksalaiset, ranskalaiset, itävaltalaiset ja italialaiset paperitehtaat. Suomen Kymi on kovan haasteen edessä: joudumme kilpailemaan keskieuropalaisten tehtaiden kanssa sekä nopeudessa että palvelussa", kertoo Benelux-konttorin toimitusjohtaja Hubert le Grelle.

KSB markkinoi 2/3 paperista Belgiaan, 1/3 Alankomaihin ja hyvin pienen määrän Luxemburgiin. Vuon-

S.A. Kymmene-Star, Benelux N.V. -konttori sijaitsee brysseliläisen tornitalon kattotasanteella.

na 1985 KSB myi 32 000 tonnia, josta noin 90 prosenttia tuli Kymin, Starin ja Boucher'n tehtailta. Kuusankosken tehtaiden tuotanto edusti yli puolta kokonaismyynnistä, Boucher'n kolmannes. Starin paperitehtaiden tuotteilla oli kolmen prosentin osuus myynnistä.

Hienopaperin markkinatilanne kiristyy

Beneluxin konttorin tuotevalikoimaan sisältyvät hienopapereiden osalta päällystämättömät A4-paperit, off-

set-paperit sekä rullina että arkkeina, jatkolomake-, vihko- ja monistuspaperit.

"Päällystettyjä papereita on valikoimassamme sekä puuvapaana että hiokkeellisenä, rullina ja arkkeina. Myymme myös taidepainopapereita, kuten esim. Astraluxia, sekä etikettipaperia, taivekartonkia. Myös tarraja self copy-laadut kuuluvat valikoimaamme", Hubert le Grelle luettelee.

Myyntikonttorin päämääränä on myydä 35 000 - 40 000 tonnia vuosittain. Jotta tämä saavutetaan, Kymmene-Star Beneluxin täytyy toimia konsernin ulkopuoleisten tehtaiden agentuurina. "Tällä hetkellä va-

likoimastamme puuttuvat LWC-paperi sekä yleensä sanoma- ja aikakauslehtipaperit."

Hubert le Grelle näkee kilpailun vain kiristyvän lähitulevaisuudessa: "Puuvaapaan päällystämättömän paperin markkinoilla osuutemme puolustaminen tulee olemaan todella hankalaa, koska kaikki merkittävät hienopaperin valmistajat taistelevat osuuksista. Toisaalta päällystettyjen laatuun kohdalla hollantilaisen KNP-tehtaan suuri markkinaosuus, noin 45 prosenttia, rauhoittaa tilannetta."

Markkinoiden puolustamisessa tärkeimpinä näkökohtina le Grelle mainitsee palvelun jatkuvuuden, kilpailukykyisen hinnan ja laadun. "Välimatka ei niinkään merkitse vaan pikemminkin se, että asiakkaat tietävät meidän kunnioittavan heidän kanssaan tekemiämme sopimuksia."

Pieni, mutta tehokas henkilökunta

Beneluxin myyntikonttorissa työskentelee pysyvästi neljä työntekijää. Pioneereja yhdessä le Grelle'n kanssa on Francine de Kimpe, joka

Benelux-konttorin toimitusjohtaja Hubert le Grelle on myynyt Kymin paperia vuodesta 1979 lähtien.

aloitti KSB:llä myyntikonttorin ottaessa ensi askeleita. Francine huolehtii jokapäiväisistä hallintorutiineista, hoitaa teleksin ja puhelinkeskukseen sekä kirjanpitoa.

Guite-Aniou Sytor on ollut yhtiön palveluksessa vuoden verran tehtäväänään tilausten käsittely ja yhteydenpito tehtäseen. Tämän ohella hän toimii myös toimitusjohtajan sihteerinä. Toimiston uusin tulokas Anne van Pee rekisteröi tilaukset, vahvistaa ne ja huolehtii laivausilmoituksista.

Paperi ja painoalan asiantuntija, professori Pierre Verbeke tekee konsulttina yhtiölle markkinatutkimus-

ta tarkoituksena analysoida paperimarkkinoiden tulevaisuuden suuntaviivat Benelux-maissa. Syksyllä tätä ryhmää tullaan vahvistamaan myynti- ja markkinointieksperterillä, joka olisi vastuussa myös teknisestä asiakaspalvelusta.

Hubert le Grelle on tutustunut kansainvälisen yhtiön eri puoliin, käynyt usein tehtaalla ja liikkunut paljon kentällä asiakkaiden parissa. "Suurella kansainvälisessä yhtiössä on pidettävä jalat tiukasti maassa: on tiedettävä milloin on oltava vahva, milloin vaatimaton. Voimakkuutta on rohkeus esittää niin hyvät että vähemmän hyvät asiat niin objektiivisesti kuin mahdollista. Vaatimattomuus merkitsee meille ryhmähengen asettamista omien persoonallisten näkemysten edelle."

Kansainvälisessä vuorovaikutuksessa le Grelle painottaa erilaisten kulttuurien välisen ymmärtämisen tärkeyttä. "Arvostakaamme kunkin markkina-alueen ja asiakkaan erikoispiirteitä ja tapoja. Välttämättä emme kulttuuri- ja temperamentti- ja kielieroista johtuvat väärinkäsitykset yrittämällä ymmärtää toistemme vaikeuksia. Menestys piilee näiden vaikeuksien voittamisessa."

Oiva Muikun nykyinen työkalu on PK 17:n pituusleikkuri.

Kun Uutiskymi heinäkuun puolivälin tienoilla kävi Valkealan Oravalassa, Pellontiellä sijaitsevassa omakotitalossa jututtamassa Hallan sahan viimeistä pääluottamusmiestä **Oiva Muikkua**, oli kulunut tasan kuukausi muutosta Karhulan Ristinkalliolta Pohjois-Kymenlaaksoon.

Tavattiin reilunkokoisen tontin vaatimattomalla perunamaalla. Oiva Muikku mullitti perunoita. Iltapäivällä oli edessä lähtö iltalöyysiin PK 17:n pituusleikkuriin 2-mieheksi, takana oli loma ja edellispäiväiset löysin onkikilpailut.

Jäätiin puutarhaan turisemaan hallalaisten muuton jälkeisistä tunnelmista. "Hallan lankuista nämä on tehty", virkkoi Muikku, kun istahdettiin tukevalle puutarhapenkille yhtä tukevan pöydän ääreen.

Kotkasta Muikut myivät rivitalo-osakkeensa ja muuttivat vanhaan omakotitaloon, jonne työpaikalta kuuluu olevan matkaa viitisen kilometriä. Pihalla on saunan ja autotallin käsittävä, pyöröhirsinen ulkorakennus. "Alakerta talosta on äskettäin remontoitu", huomauttaa Muikku.

Käydään asiaan eli keskustelemaan hallalaisten kuulumisista. Muikku kertoo, että noin 100:lle hänen työtoverilleen tarjottiin mahdollisuus siirtyä Kuusankoskelle. "Vajaa 60 heistä katsoi, ettei lähtö ole mahdollinen iän, puolison työn, asunnon tai muun syyn vuoksi", kertoo Muikku.

Työsuhteen säilyttäminen oli pääsyy useimpien muuttoon. "Työn saaminen Kotkan alueella on epävarmaa", muistuttaa Muikku.

"Ne, jotka lähtivät, haluavat varmaankin sopeutua uuteen työhön ja uuteen ympäristöön. Tietääkseni täkäläiset ihmiset ovat suhtautuneet hallalaisiin myötämielellisesti."

Muikulla itsellään on jo kokemusta asumisesta eri puolilla maata. 18-vuotiaana hän lähti kotikunnastaan Juukasta, Pielisen rannalta Helsinkiin rengashommiin. 10 vuotta tuskiteltiin pääkaupungin kovia vuokria, sitten muutettiin Hallaan, jossa vierähti 12 vuotta, siitä kahdeksan vuotta pääluottamusmiehenä.

Hallalaiset haluavat sopeutua uuteen ympäristöön

Nyt on ikää 41 vuotta ja lapsia kolme: vanhin, 21-vuotias poika ammattiinsa erikoistumassa, vast'ikään kirjoittanut tyttö pyrkimässä käsityön opettajan oppiin ja kahdeksanvuotias tyttö kotona.

Oikein tehty

"Minusta oli työnantajalta oikein tehty, että tarjottiin työtä täältä, pitäähän pitkäaikaiselle työsuhteelle jokin arvo antaa. Muutenhan teko saattaa joskus satua omaan nilkkaan."

Pienoisen ristivedon, joka mm. työvoimaviranomaisen ja osittain myös paikallisen ammattiyhdistysväen piirissä hallalaisten muuttamisesta syntyi, kiittää Muikku tarkan tiedon puutteeksi. "Ehkä se, että aluksi puhuttiin sadasta henkilöstä, säikäytti. Lopullinen määrä oli pienempi."

Kuusankoskelle muuttaneiden määrään vaikutti kuulemma voimakkaasti se, että metallimiehinä Hallassa työskennelleet saivat helpommin työtä Kotkan alu-

elta. Inkeröiden saha työllisti kymmenkunta. "Ovat kehuttuja miehiä siellä", myhäilee Oiva.

Suurin osa löytänyt asunnon

Asunnon hankintaan liittyvien huolien arvelee Muikku jo hallalaisten kohdalla kaventuneen. Tiedon, että kaikki perheelliset, jotka Hallassa asuivat yhtiön taloissa, ovat asunnon Kuusankoskelta löytäneen, vahvistaa **Rainer Borg** henkilöstöpalvelusta. Yksinäisten asuttaminen on ollut hankalampaa. Niin ikään osa omistusasunnoissa Hallassa asuvista käy edelleen sieltä käsin töissä - kiinteistön tai osakkeen myynti ei tapahdu hetkessä.

Työssä ja työmatkalla Muikku tapaa päivittäin kymmenkunta hallalaista työtoveriaan, yhteensä heitä on Voikkaalla 14. Muut ovat siirtuneet eri tehdasalueille ja -osastoille. "Emme ole ainakaan vielä suunnitelleet yhteydenpitoa, enkä itse ole ollut muihin hal-

Hallasta Kuusankoskelle muuttaneet eivät Muikun mukaan ainakaan vielä ole suunnitelleet yhteydenpitoa.

lalaisiin erityisesti yhteydessä. Sen vuoksi en voi kertoa, millä mielellä muuttaneet ovat."

"Minua ei ainakaan lähtö Ristinkalliolta harmita", huomauttaa rouva Muikku lieден ääreltä.

Hallassa valtaosa väestä teki keskeytyvää kaksivuorotyötä. Nyt on edessä uuden rytmin oppiminen. "Ainakaan vielä kolmivuorotyöstä ei ole ollut haittaa", sanoo Muikku.

Palkkauksen eroihin hän ei puutu, mutta muistuttaa vuosittaisen työajan vähentyneen. Hallassa tehtiin 40-tuntisia työviikkoja, nyt tunteja on 36. Muuton mukana muuttui myös ammattiliitto Puutyöväenliitosta Paperiliitoksi. "Se oli itsessään selvää", kiittää kotkalainen ay-aktiivi.

Siisti ja kiinteä työ

Puheenaiheeksi löytyy myös uuden ja entisen työn erot. "Kyllähän kakkosrullamiehen työ siistiä on. Mutta kiinteä homma se on, pitää aina olla rullien kanssa valppaana. Eräällä tavalla särmääjän työ oli samantyyppistä, mutta kappaleita siinä joutui käsittelemään paljon enemmän. Kun työn perään on lähtenyt, uskon, että tähänkin sopeutuu."

Muikkujen viihtyisän keittiön radiopöydällä näkyy vielä kotkalainen sanomalehti Eteenpäin. "Tulkoon nyt tämän vuoden", naureskelevat Muikut ja pohtivat mikä lehti olisi ensi vuonna sopivin. "Saattaa tulla tilattavaksi Pohjois-Karjala", ehdotetaan puoliksi leikkilään.

Muikku hankkiutuu takaisin perunamaalle. Kertoilee vielä, että pellolle rakennetulla omakotialueella asuu muitakin Voikkaan tehtaalla työssä käyviä. Yksi heistä vuokraa heinän kasvattamista varten osaa Muikkujen puolen hehtaarin tontista.

Tyytyväisyyttä uuteen asuntoon lisää kuulemma se, että tyttären koulumatka on lyhyt - Oravalan koulu on vajaan kilometrin päässä. Talon isäntä on myös jo ehtinyt hankkia mieliharrastusta kalastusta varten Rihulta veneen. Jokisuuhun on parinsadan metrin matka. Kysymyksen, miten merellä kalastanut viitsii sisämaassa veden viljaa pyytää, vastaa Muikku: "Enemmän minä olen sisävesillä liikkunut."

**Teksti: Reijo Virta
Kuvat: Tuomo Pitkänen
Reijo Virta**

Voimakas metsäteollisuus

- puolesta ja vastaan

"Kerromme laitoksistamme, jotta saatte kuvan, miten puuta, lähes ainoaa uusiutuvaa luonnonvaraamme käytetään koko kansan yhteiseksi hyödyksi."

"Se, että edustamamme teollisuus tuo haittavaikutuksia, johon olette kiinnittäneet huomionne, on kiistämätön tosiasia. Me pyrimme toimimaan niitä haittoja vastaan ja lievittämään teollisuuden ympäristövaikutuksia."

Näillä sanoilla vastaanotti ympäristönsuojelusta Kymi-ryhmässä vastaava johtaja **Ilmari Lindberg** kesäkuun lopulla Suomea kiertäneen Euroopan Nuorten Metsäkampanjan metsäviestin osanottajat, alun toistakymmentä opiskelijaa.

Nuoret johdatettiin perusteellisesti puunjalostusteollisuuden piiriin: kerrottiin alan historiasta Kuusankosken alueella, esitettiin nykytilasta kertova diasarja.

"Meitä on täällä töissä yli 4000 henkilöä. Tehtaat eivät ole mikään mörkö, jota on helppo arvostella. Täällä on henkilöstöä, joka pyrkii ajamaan näitä laitoksia mahdollisimman tehokkaasti ja siten, etteivät ne vahingoita ympäristöä. Ellei olisi Kymiä, ei olisi Kuusankosken kaupunkiaakaan", muistutti Lindberg. Lindberg totesi, että alueella, mm. nykyisessä Kuusaansaaressa on ollut selluteollisuutta jo vuodesta 1886 lähtien. Vuotta myöhemmin käynnistyi Kymintehtaan sulfiittisellutehdas. "Olkisellunkin tekoa kokeiltiin ja aloitettiin

natriumhypokloriitin teollinen valmistus. Voikkaalle perustettiin sellutehdas vuonna 1923."

"Kaikki nämä tehtaat laskivat jäteliemensä suoraan jokeen", selvitti Lindberg historiaan siirtyneiden tehtaiden ympäristövaikutuksia. "Vuonna 1940 lopetti toimintansa Kuusaansaaressa tehdas. Vuosi 1957 oli merkittävä sekin, sillä silloin rakennettiin Kymen sulfiittisellutehtaalle haihduttamo ja jätelientä ryhdyttiin polttamaan. Myös Voikkaan sellutehtaan jäteliepiä kuljetettiin sittemmin Kymintehtaan jätealueelle poltettavaksi".

Sellun valmistuksen lopettaminen Voikkaalla vuonna 1963 ja Kuusanniemen sellutehtaan käynnistyminen seuraavana vuonna vähensivät huomattavasti Kymiin jätetuormaa. Vuonna 1977 lopetti toimintansa Kymen sulfiittisellutehdas osittain juuri ympäristönsuojelullisista syistä ja käynnistyi Kuusanniemen sellutehtaan kolmas linja, jonka suunnittelussa oli kiinnitetty runsaasti huomiota ympäristönsuojeluun.

1970-luvulla investoitiin muutenkin voimakkaasti ympäristönsuojeluun. Sitten "vedettiin henkeä", kunnes vuonna 1985 rakennettiin sellutehtaan vanhoille linjoille uusi lajittelu, jonka jälkeen sieltä ei suoraan jockeyne mene "tipan tippaa".

Tällöin hankittiin sellutehtaan lisäksi myös 2 miljoonan litran säiliö haihduttamon mahdollisia häiriöitä varten ja rakennettiin alueelle betoniset suojavallitukset.

"Jos tulee häiriö ja lauh-

Bussilastillinen Euroopan Nuorten Metsäkampanjan metsäviestin osanottajia saapui tutustumaan Kymiin.

teet ovat lipeisiä, systeimi heittää automaattisesti venttiilit toiseen asentoon ja vedet alkavat tulla varasäiliöön", kertoi Lindberg tehdaskierroksella.

Niin ikään Lindberg palautti tehdaskierroksella mie-

leen hajukaasujen polttokattilan toimintaperiaatteen: "Haisevat kaasut kerätään keittämöltä, pesuosastolta, haihduttamolta ja soodakattilalta höyrykattilaan, jossa tukiliikkina palaa maakaasu. Haisevien kaasujen pala-

essa syntyy rikkidioksidia. Kattilan jälkeisessä suihkutornissa liuotetaan rikkidioksidi natriumhydroksidiin ja käytetään liuos sen jälkeen valkaisulaitoksella hyväksi."

Lindberg muistutti, että

parhaillaan rakennetaan valkaisulaitokselle klooripitoisten kaasujen talteenottojärjestelmää. Siinä tullaan käyttämään hyväksi suihkutornista saatavaa natrium-sulfiittiliuosta.

Tehdaskierros Ilmari Lindbergin johdolla

Kun Euroopan Nuorten Metsäkampanjan metsäviestin osanottajille esiteltiin tehdaskierroksen yhteydessä tehtaita, niiden historiaa, puunkäyttöä ja ympäristönsuojelun menetelmiä, tapahtui se asiallisessa, mutta kevyessä hengessä. Ohessa esimerkkejä:

Kuljetaan bussissa maan tasalle puretun Kymen sulfiittisellutehtaan keittämön ohitse. Johtaja Lindbergin kommentti bussimikrofoniin: "Tässä on nyt saavutettu ympäristönsuojelullisesti se piste, jossa päästöt ovat nollassa."

***

Toteamus lähdeittäessä sulfiittisellutehtaalta: "Tämän ja Keltin voimalaitoksen väliseen viisikilometrisen kasvatusaltaan istutettiin viime vuonna parituhatta kirjolohta. Niitä on saatu talvella pilkillä ja ne ovat tarttuneet myös pikkupokien virveliin. Sekä pojat että lohet voivat hyvin."

***

Puukentällä Kuusanniemessä: "Taivaanisä kasvatkaa käyriä, lenkoja, pieniä, suuria, lehtipuita, havupuita, tuoretta ja lahoa sekä latvasta suippenevaa puuta. Tukeilla ja muilla huippu-

Valvomon nappuloita tutkittiin yhdessä johtaja Ilmari Lindbergin (kolmas vasemmalta) kanssa.

laaduilla on paljon ottajia, mutta loppukin pitää käyttää hyödyksi. Sitä eivät muut pysty tekemään kuin sellutehtaat."

"Kun pölli tänne tulee, se paperirullana lähtee."

"Oman väen lisäksi sellutehdas työllistää parituhatta ihmistä muunmuassa kuljetuksissa ja metsätöissä."

***

Tehdaskierroksen jälkeinen keskustelutilaisuus: "52 miljoonalla, jonka käytämme seuraavaan ympäristönsuojeluinvestointiin, tehtäisiin Kuusankoskelle melkoisen iso konepaja tai muuta pientä ja keskisuurta teollisuutta. Ja vuotuisilla käyttökustannuksilla, 10 miljoonalla markalla, voitaisiin työllistää 100 henkilöä. Kansantaloudellisesti sat-

saamme hyvin paljon ympäristönsuojeluun ja poistamme haittoja. Ympäristönsuojelussakin tulisi ymmärtää, että raha, joka johonkin sijoitetaan on jostain muualta pois."

"Pitäisi löytyä selvä ohjelma, jonka hyväksyisivät ympäristönsuojelijat, teollisuus ja viranomaiset, jotta voisi olla varma siitä, mitä pitää tehdä."

Kierrokseen sisältyi myös pistäytyminen sellutehtaan suoja-alla.

Rihulan kootut tarinat

Mies kertomusten takana

Tämän sivun kertomukset ovat yhden miehen - tutkimusosaston laboratoriotyönjohtaja Eino Rihulan - käsialaa. Armoitettu jutunkertoja on ilahduttanut jo vuosikautia Uutiskymin lukijoita merkitsemällä muistiin värikkäitä tapahtumia ja kaskuja yhtiön historian varrelta. Uutiskymi on kerännyt vuosien aikana kertyneitä tarinoita ja julkaisee nyt koottuna teoksena Rihulan parhaita.

Mistä kaikki jutut sitten ovat peräisin?

”Minulla oli hyvä kaveri, korjauspajan mallipuseppä Onni Okka, jolla oli ehtymätön varasto juttuja. Suuri osa tarinoista on hänen peruaan. Omakohtaisesti koettuja kertomuksia ei ole niin paljon, vaan jutut kulkevat suurimaksi osaksi perintönä”, kertoo Rihula, itse neljännen polven yhtiöläinen.

Perinnön tallettaminen onkin tarpeen, sillä Rihulan mukaan suuret persoonallisuudet katoavat nykyisestä tehdasmiljööstä. ”Enää ei ole patruunoita, kuten Kymmin sulfiitin johtaja Lindqvist, joka puhui ’minun tehtaastani’ tai värikkäitä työntekijöitä Niverin Tassun tapaan, joka tokasi insinööreille tämän moitittua Tassua alkoholin käytöstä ’Voi vel veikkasein insinyör, jos sie tietäisit

kuinka hyvää se viina on”, Rihula tuumii.

Oma lukunsa olivat entisaajan patruunat, tsaarinvallan aikana eläneet, jotka kulkevat keppi kädessä ja antoivat siitä tarvittaessa.

Suuret persoonallisuudet alkoivat hävitä sotien jälkeen. Syyksi Rihula arvelee tasavivistyneisyyttä. ”Nykyään kaikki saavat saman koulusivistyksen. Ennen työntekijät saattoivat tulla maal-

ta tai jostain kaukaa, kuten Kalle Kankare, joka säilytti Loimaan murteensa - hänen ’säksätyksensä’ erotti aina pitkän matkan päästä.”

Tehdas oli myös paljon pienempi ja ihmiset olivat ehkä läheisempiä - aika ei ollut niin kiireinen kuin nykyisin. Melkein joka työmaalla oli joku erikoinen henkilö, josta kerrottiin tarinoita.

Aikoinaan, kun Kymmin höyryvoimalaitoksen ns. iso piippu oli muurattu valmiiksi, kiipesi silloin vielä pikkupojan housuissa kävelevä Erkki K. piipun rappuja myöten ylös huipulle.

Muutamaa aikaa myöhemmin tuli hänelle käsky

pääkonttoriin puhutteluun tekonsa johdosta. Pelokkaana hän asteli kuuntelemaan tuomiotaan jota paikallinen johtaja julisti: ”Noin pieneltä pojalta on ankarasti kielletty piippuun kiipeäminen, mutta tekosi osoitti aikamoista rohkeutta joten tässä sinulle karamellipussi.”

Arttu T. toimi aikoinaan päivystäjänä voimalaitoksella, joka sijaitsi entisen Kuusaan sellutehtaan tiloissa puretun kaarisillan luona. Aikansa kuluksi näpräili Arttu pellinpalasista ja trasselista aikamoisen lohen ja ankkuroi sen sopivasti voimalaitoksen alaveteen, jossa se iloisesti heilutteli häntänsä.

Saatuaan sopivalla tavalla tiedon innokkaana lohenonkijana tunnetulle ins. Bieselle, että täällä on nähty iso lohi voimalaitoksen luona, seurasi odotusta. Pian ilmestyikin ins. Biese onkivehkeinen paikalle ja aikansa lohta narrattuaan huomasi, että taisi lohi olla se joka narrasi häntä, vai oliko se kenties Arttu.

Oli syksyisen marjaretken lähtöaika umpeen kulunut, kun kaksi kaverusta Tauno S. ja Eero T. saapuivat Kuusaan keltaisen talon kulkalle, josta linja-auton piti lähteä.

Oliko kaveruksilta jäänyt herätys myöhäiseksi vai mikä lienee perussyy, mutta

toiset olivat jo lähteneet Mäntyharjun marjamaita kohti. Kaverusten päivitellessä tapahtunutta muisti Tauno S., että onhan tuolla Kymijoella lentokone.

Niinpä pojat marssivat joen rantaan jossa yleislennätystä suorittava lentokone oli. Sopimus ohjaajan kanssa ja pian olivat kave-

ruksemme ilmassa ja koneen suunta kohti Mäntyharjaa.

Suuri oli linja-autolla menneiden hämmästys kun päätepaikan lähijärvelle laskeutui lentokone josta Tauno S. ja Eero T. kömpivät maihin. Tiedä häntä pääsivätkö kaverukset linja-autolla takaisin puolella hinnalla?

Veikko S. oli joskus ennen sotia töissä Saksanaholla. Tällöin kuorittiin selu- ja hiomapuut käsin kuorintaraudan avulla. Mestarin mielestä oli Veikko latonut kuorimansa puut liian harvaksi pinoksi minkä johdosta hän virkkoi: ”Tekeväsi pino on niin harva, että siitä menee kissa häntä pystyssä lävitse.”

Tähän Veikko: ”Mestari la taitaa olla töpöhäntä kissa.”

Sattui aikoinaan Kuusaan paperitehtaalla, että Jussi J. oli kääntämässä itselleen tili-rullaa jossa taisi olla paperia hieman yli sallitun määrän. Kuinka ollakaan sattui ins. Sucksdorff juuri silloin tulemaan paikalle jolloin Jussi ollen ottavinaan rullasta paperia pois virkkoi: ”Tekevät nykyään niin painavia nämä tili-rullat, ettei vanha mies meinaa jaksaa kantaa niitä kotia.”

Kuparisepä Yrjö T. ja apumiehensä Pili M. olivat saaneet työkomennuksen vanhan virkamiesklubin kellariin jossa oli jotakin korjattavaa.

Pili M. meni sinne etukäteen ja kun Yrjö T. tuli myöhemmin paikalle odotti Pili M. siellä jyrnsien suolakurkkua. ”Mistäs sinä olet kurkun saanut”, kysyi Yrjö. ”Tuollahan niitä on iso

Vesa oli aikoinaan kesäharjoittelijana tutkimusosastolla. Ollessaan käymässä Verlan lomakylässä hän sukeltelemassa uimassa ollessaan ja kuinka ollakaan huomasi pintaan noustessaan, että hänen tekohampaansa olivatkin jääneet Ahdin valtakuntaan.

Vähän kuoppapoksisena palasi hän työpaikkaansa,

jossa tapahtuman tullessa tietoon, järjestettiin työpaikkakeräys ”Vesalle uudet hampaat” tunnuksena.

Niin sai Vesa uudet ruokasalikalustot, mutta jonkin ajan kuluttua tuli Verlasta tieto, että Vesan kadottamat hampaat olivatkin löytyneet jonkin kalamiehen katiskasta. Tarina sai täten onnellisen loppunsa ja Vesa tuplahampaat.

auttoi uhrin pois sammioista ja huuhteli vesiletkulla koko miehen suolavedestä vapaaksi.

”Jos emännöitsijä Iita olisi nyt tämän tapauksen nähnyt, niin hän söisi meidät”, totesi Pili.

Onneksi tapaus jäi salaisuudeksi, eikä Virkamiesklubin suolakurkutkaan tainneet pahemmin kuparisepille maistua.

Ennen talvisotaa, Laakosen Jussin ollessa käyttäjänä, niinkuin koneenhoitajaa silloin nimitettiin, PK 5:llä tapahtui kerran:

Oli kesäaika, yölöysin väsyttävimmät tunnit menossa. Kone käydä jyskäsi ja koneen märässä päässä istui penkillä eräs silmälasipäinen kesäharjoittelija.

Siinä lämpimässä alkoi harjoittelijapojan silmiin tulla unikakkainen ja aikansa sitä vastaan taisteltuaan painuivat pojan silmät umpeen. Jussi hyväkäs huomasi tämän ja pian oli hän leikkannut liimapaperista silmälasilinsien kokoiset palat, kostuttanut liimapuolen palasia ja läppäsi palaset pojan päässä olevien silmälasien linssiin pojan heräämättä.

Suuri oli harjoittelijapojan hämmästys, kun hän aikanaan heräsi ja yritti avata silmiään, mutta näkökentässä oli vain raskaanharmaa kajastus. Aikansa siinä hämmästeltyään poika vihdoinkin äkkäsi, että olikin joutunut Jussin kepposen uhriksi.

Jarissa taas suomalaisia sellunteon ammattilaisia

Jari-yhtiön selluloosatehdas Brasiliassa, Amazonin sivujoen Jarin varrella tuli viime vuosikymmenen lopulla tuuksi monelle kuusankoskelaiselle ja lappeenrantalaiselle. Useat kymmenet kymiläiset ja kaukaalaiset olivat tuolloin avustamassa tehtaan asennus- ja käyntiinajovaiheessa.

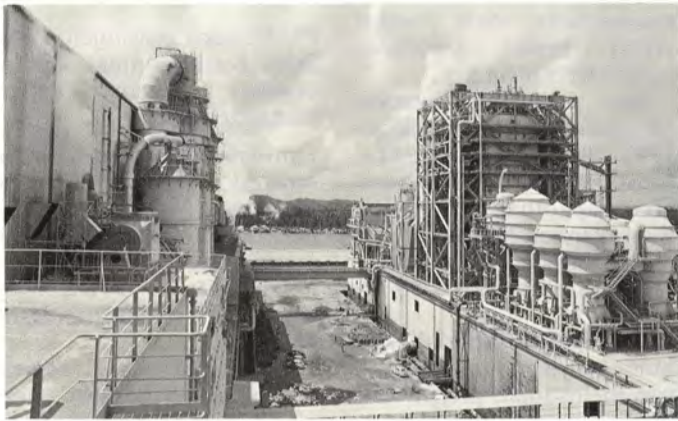
Tällöin yhteistyö tapahtui KK-ryhmän eli Kymin ja Kaukaan muodostaman, tietotaitoa myyvän yhteisen organisaation puitteissa.

Jari-yhtiön ja KK:n solmiman yhteistyösopimuksen piti olla voimassa vuoteen 1984 saakka, mutta brasilialaisyhtiön omistajanvaihdoksen yhteydessä vuoden 1983 keväällä todettiin sopimus rauenneeksi.

Kymin, Kaukaan ja Jarin sellutehtaan välillä pidettiin kuitenkin epävirallisesti yhteyttä ja vuoden 1984 lopulla ryhdyttiin keskusteluihin yhteistyön jatkamisesta. Vuoden 1985 kesällä Jari-yhtiön sellutehtaan edustajat kävivät tutustumassa Kaukaan sellutehtaan.

Tällä välin oli kuitenkin KK-ryhmän toiminta lopetettu. Sen vuoksi tehtiin Jari-yhtiölle tarjous yhteistyöstä Kaukaan nimissä.

Sopimus tietotaidon myynnistä tehtiin Kaukaan ja Jarin sellutehtaan omistajajhy-

Jarin sellutehtaan tuotanto on tarkoitus nostaa suomalaisten avustuksella 280 000 tonniin vuodessa.

tiöiden välillä vuoden 1985 lopulla, vähän ennen kuin tieto Kymi-Strömbergin ja Kaukaan fuusiosta julkistettiin.

"Sopimus tähtää tehtaan ylimmän johdon auttamiseen siten, että tehdas pystyisi toimimaan taloudellisesti ja tuottamaan enemmän. Avainalueiksi määriteltiin selluntuotannon ope-

rintimallien tarkistaminen ja kunnossapitomenetelmien parantaminen", kertoo uuden Jari-projektin johtaja, Kaukaan sellutehtaan johtaja Pentti Hyväri.

Ensi vaiheessa teki kaksi suomalaista asiantuntijaryhmää brasilialaisille em. alu-

eilta seikkaperäiset, lähes 50-sivuiset raportit.

Parhaillaan Jarin sellutehtaan on kaksi kaukaalaista. Harri Sundqvist keskittyy sellunvalmistuksen kehittämiseen tarkoituksella nostaa tuotanto vähintään 280 000 tonniin vuodessa.

Martti Tuomenoksa puolestaan johtaa kunnossapidon kehitysprojektia.

Nyt Jarissa olevien henkilöiden lisäksi oli alustavia tutkimuksia tehtaan nykytilasta viime vuoden lopulla tekemässä neljä kaukaalaista. Kuluvan vuoden maaliskuussa, tehtaan seisokin yhteydessä keskittyi kolme asiantuntijaa kunnossapi-

don kehittämiseen paikan päällä.

Myös brasilialaisia sellumiehiä on ollut tutustumaan alaan Suomessa. Toukuussa tuli maahamme sellunvalmistaja ja voimalaitosmies, jotka Kaukaan lisäksi tutustuivat mm. Kuusankosken ja Metsä-Botnian sellutehtaisiin. Sekä elo- että syyskuussa saapuu Suomeen niin ikään pari Jarin henkilökuntaan kuuluvaa. "Sopimus avun antamisesta tehtiin viime vuoden lopulla kolmeksi vuodeksi. Se on aina vuosittain irtisanottavissa", kertoo Pentti Hyväri.

Hyväri mainitsee Jarin sellutehtaan käyntivarmuuden ja tuotannon pysyvyyden heikentymisen johtuneen mm. riittämättömistä korvausinvestoinneista. Tämän vuoksi tehtaan kunnossapitokustannukset ovat nousseet huomattavasti. Tuotantopäiviä on menetetty häiriöihin ja kunnossapitoseisokkeihin, mutta myös raaka-ainepula on vaivannut tehdasta.

"Gmelina-puuta ei ole saatu riittävästi eivätkä alueelle istutetut mänyt ja eucalyptuspuut ole vielä tarpeeksi kookkaita. Nyt käytetään eucalyptusta ja viidakon sekapuuta sekä naapuriosavaltion alueelta laivoilla saatavaa puuta."

Marjo Meriluoto ja Eeva Laine ovat vastanneet näyttelyn julistemyynnistä ja valvonnasta. Viime syksynä Lontoossa kultamitalin voittanut 'Pakettipelto'-juliste on ollut kysytyin myyntiartikkeli.

Suomi-grafiikkaa auki elokuun

Kuusankoskitalossa oleva Suomi-grafiikkaa näyttely on esillä suunniteltua pidempään. Näyttelyn viimeinen aukiolopäivä on sunnuntaina 31.8. ja siihen voi tutustua päivittäin klo 11-19, paitsi lauantaina klo 11-16.

Graafikko Erik Bruunin Suomi-aiheisia julisteita sekä muuta tiedotusaineistoa on esitelty Kuusankoskitalolla heinäkuun 4:nneistä päivästä lähtien. Näyttelyn saaman suosion ja edessä olevan Löysivapaa-tapah-tuman takia näyttelyaikaa pidennettiin neljällä viikolla.

Ensimmäisen viikon aikana Bruunin grafiikkaan tutustui noin 700 näyttelyvierasta. Ja suosio jatkuu, tällä hetkellä yleisömäärä ylittää 2 000:een.

Marjo Meriluoto, 15, ja Eeva Laine, 16, ovat vastanneet näyttelyn julistemyynnistä ja valvonnasta. Tytöt

ovat tyytyväisiä kesätyöhönsä.

"Tämä on mielenkiintoinen työpaikka, etenkin kun en ole aikaisemmin ollut missään vastaavanlaisessa", Marjo kertoo. Eevan kommentti on lyhyt: "Kivaa." Hennoille tytöille on ollut myös helpotus, että mitään järjestyshäiriöitä ei ole ollut.

Marjon ja Eevan mielestä näyttelyssä on käynyt yllättävän paljon turisteja; kaukaisimmat USA:sta ja Kanadasta. "Turistit ovat koittamaan matkailijoita kovempiä juttelemaan ja kyselemään, joten kielitaitoa on tarvittu. Aika monella on ollut mukana oma paikkakuntalainen isäntä, joka on tuonut ulkomaisen vieraansa näyttelyyn."

Näyttelyssä myytävien julisteiden hinta on 20 mk. Julistemyynnin suosikiksi on osoittautunut Flora Fennica-sarjan juliste nro 2 'Fallow Field' eli 'Pakettipelto'.

Jatkoa etusivulta

Massakoordinointi...

Tytäryhtiöt ostavat lisäksi jonkin verran sellua ulkopuolisilta toimittajilta, esimerkiksi Star Paper tarvitsee eukalyptussellua Astralux-laatuun varten ja Nordland ostaa ruotsalaista sellua. Määrät eivät kuitenkaan ole kovin suuria eivätkä kiinteitä.

Vuositasolla koordinoinnissa on kyse lähes 1,3 miljoonasta sellutonniasta. Lukuun sisältyy yhtiön omien sellutehtaiden tuotannon ohella Schauman Oy:n Pietarsaaren tehtaan tuotanto, 435 000 tonnia. Lisäksi Kymi-Strömberg ostaa noin 50 000 tonnia Sunilasta ja noin 70 000 tonnia Leaf Riveristä, Yhdysvalloista.

"Selluvirran tasapainoon saattaminen siten, että lopputulos olisi kaikkia osapuolia tyydyttävä, vaatii yhteisen mekanismin, mm. laatu- ja sovitettavuuden ja tehassovellutuksiin. Koordinoinnilla pystytään myös minimoimaan kuljetuskustannukset. Lisäksi on yhtiön kannalta järkevää, että tulevaisuudessa voidaan hoitaa yhteydenpito esim. Finncellin keskitetysti. Tähän astihan sekä Kymi että Kaukas ovat hoitaneet suhteet erikseen."

Toiminta on vasta käynnistymässä ja hakee muotojaan. "Lähdemme liikkeelle hiljaksen häiritsemättä vanhoja systeemejä. Heinä - elokuulle olemme tehneet

"Tavoitteemme on jakaa yhtiön tuottama sellu tytäryhtiöille siten, että ulkopuolisia valmistajia jouduttaisiin käyttämään mahdollisimman vähän", kertoo Sakari Lahdelma.

yhteistyössä sellutehtaiden kanssa tuotantosuunnitelman, jonka perusteella tehdas tietävät, kuinka suurille sellumäärille järjestävät laivauksen. Teemme myös pitemmän ajan taseita silloin kuin tarve vaatii, esim. Finncellille on tehty 5 vuoden laskelma sellutehtaiden tuotannon kehityksestä sekä paperikoneiden massantarpeesta", Lahdelma kertoo.

Massakoordinointi hoitaa myös suhteita muihin tehtaisiin. Lahdelma on Sunilan markkinointitoimikunnan puheenjohtaja, joten yhteydenpito tulee hoide-

tuksi sitä kautta. Myös Schaumaniin ollaan yhteydessä ja tietoja vaihdetaan.

Schauman hoitaa kuitenkin itsenäisesti asiansa Finncellin kanssa. Meren taakse Leaf Riveriin yhteydenpito ei vielä ole ollut konkreettista, sillä Leaf River hoitaa kaupankäynnin suoraan tytäryhtiöiden kanssa. Tehdas on kuitenkin Lahdelmalle tuttu, sillä hän oli sellunostajana Star Paperilla silloin kun toimitukset Leaf Riveristä alkoivat.

Sakari Lahdelma raportoi massakoordinoinnista varatoimitusjohtaja Tapani La-rekselle.

Veikko Tolvanen

Tolvanen aitoi Euroopan mestaruuden

Veikko Tolvanen Voikkaan työsuojelusta on voittanut veteraanien Euroopan mestaruuden Malmössä Ruotsissa. Tolvanen juoksi 45-vuotiaiden sarjassa 110 metrin aidat aikaan 16,79.

Hyvä sijoitus oli Tolvasella mielessä jo veteraanikilpailuihin lähtiessä. Viime vuonna hän voitti veteraanien PM-kisoissa Helsingborgissa 110 metrin aidat ajalla 16,37 ja 400 metrin aidat ajalla 63,61.

Veikko Tolvanen ura aktiivisena urheilijana ajoittui 1960- ja 1970-luvuille. Silloin hän saavutti yhden pronssin ja kolme hopeaa SM-kisoissa.

50-vuotiaiden sarjassa hopealle ylsi kuusankoskelainen Erkki Knapp juostuaan 400 metrin aidat aikaan 61,62.

Jatkoa etusivulta

Kaunis kesä...

taama on ollut keskimääräistä suurempi. Nyt tuntuu siltä, että vettä olisi joessa vähemmän vaikka keskiarvon paikkeilla ollaankin", Vatanen toteaa.

Syyksi kohtuullisen hyvään tilanteeseen Vatanen kertoo sen, että Kymijoen vesimäärä riippuu pääasiassa Päijänteeseen tulevan veden määrästä: vaikka Kymenlaaksossa on ollut kaunis ja kuivahko kesä, Keski-Suomessa vettä on tullut taivaalta reilummin.

Koko Kymijoen alueelle vettä satoi heinäkuun 25:een päivään mennessä 81 mm, kun keskiarvo on 70 mm.

Kymen läänissä sateita saatiin vain 56 mm keskiarvon ollessa 75 mm.

Kymijoen virtaama oli heinäkuun lopussa 240 kuutiometriä sekunnissa. Energiaksi muutettuna määrä vastaa 49 megawattia. Keskimääräinen virtaama joessa on vastaavana aikana 250 kuutiota.

Kuluvan vuosikymmenen alkupuolen hyvänä 'vesivuotena' heinäkuun keskimääräinen virtaama on ollut selvästi suurempi. 1985 se oli 276 kuutiota, 1984 341 kuutiota, 1983 305 kuutiota, 1982 359 kuutiota ja 1981 peräti 504 kuutiometriä sekunnissa. Edellinen kuiva kesä sattui vuoteen 1980, jolloin heinäkuun keskimääräinen virtaama oli vain 181 kuutiometriä sekunnissa. Viimeisten 21 vuoden keskiarvo on 275 kuutiota sekunnissa.